

**HETV
OLKS
BELA
NG**

**LIBERAAL VLAAMS TIJDSCHRIFT
WWW.HETVOLKSBELANG.BE**

nr 10 ■ december 2020
Jaargang 141 ■ maandblad

in dit nummer

EDITORIAAL
Afscheid / 2

BOEKEN
25 eeuwen vrijheid / 3

LVV-DEBAT
Wat na corona? / 4

LIBERAAL ARCHIEF
**Dertig jaar na
de abortuswet / 6**

NOORDERBUREN
Tien jaar Mark Rutte / 8

BUITENLAND
Turkije in vrije val / 10

OPINIE
**De verdoken
vermogensbelasting / 12**

De redactie van *Volksbelang*
wenst u een gezond **2021**

Hoopvol 2021?

2020 was een onwaarschijnlijk jaar, om snel te vergeten. Maar wat zal 2021 brengen? Mogen we weer voluit knuffelen? Wordt dit het jaar van de hoop, van de heropstanding, van de terugkeer naar ons normale leven? Pessimisme biedt geen uitweg, maar voor ongebreideld optimisme is er ook geen plaats. Er blijven immers nog vele onzekerheden.

Tijdens een geanimeerd online-debat van het

LVV werd geen enkele vraag over de toekomst uit de weggegaan. Hoe zal België ervoor staan na de coronaperiode? Zijn de genomen economische maatregelen doordacht of eerder roekeloos? Hoe zien de geplande relancemaatregelen er in de praktijk uit? De deelnemende specialisten waren niet zo somber.

**Lees het verslag op blz. 4 en
bekijk het debat opnieuw via
Youtube of de LVV-facebookpagina.**

liberaalvlaamsverbond

Afscheid

“2020, een jaar omsnel te vergeten.”

2020 was een onwaarschijnlijk jaar. In deze laatste donkere decemberdagen sluiten we met veel plezier dit droevig rampjaar af. Terugdenkend aan de vele dodelijke slachtoffers van de pandemie, aan de radeloze zorgverleners, aan de kwijnende middenstand, horecazaken en de zwaarst getroffen cultuursector, aan de droefheid van de kappers, aan de eindeloze teamsvergaderingen, aan de moedige leraars, ouders en hun kinderen, aan de opgesloten kotstudent, aan het gemis aan een knuffel, aan de vrijheidsbeknotting, is 2020 een jaar om snel te vergeten.

In **januari** was er blijkbaar nog niets aan de hand. We schreven over de stijgende druk op journalisten door de oprukkende vermarkting van de pers. Journalisten die zich in deze ingewikkelde mediawereld staande houden, verdienen steun en aanmoediging. In **februari** kregen Patrick Dewael en Sabine Laruelle de eer om de vastgelopen regeringsonderhandeling weer vlot te trekken. Als dat niet lukte, kwamen verkiezingen weer een stukje dichterbij. We weten nu hoe het is afgelopen.

In **maart** was het coronavirus alom tegenwoordig. De zwakke plekken kwamen naar boven: tekort aan mondklappers, aan desinfecterende handspray, aan testen. Het beloofde niet veel goeds.

In **april** wezen we erop dat de coronacrisis kenmerken had van een oorlogssituatie. Ze is een aanslag op onze vrijheden en tast het weefsel van onze samenleving aan. Een vrijheidssyndicaat zou niet misstaan. En dan was er nog de schuldvraag: “Een samenleving die zichzelf respecteert, is verplicht op zoek te gaan naar het antwoord.”

In **mei** was het een jaar geleden dat er verkiezingen waren. De regering bestuurdte bij de gratie van de coronavolmachten. Paul Magnette en Bart De Wever waren niet meer ‘on speaking terms’. En de vraag rees: waarom heeft België acht ministers van Volksgezondheid nodig? De baas van de FOD Volksgezondheid Pedro Facon, nu de corona-commissaris, was daar vernietigend over: “Een kat vindt er haar jongen niet meer in terug.”

In **juni** had Open Vld een nieuwe voorzitter: Egbert Lachaert. Tijd voor een swot-analyse, dachten we. Eén bedreiging kan hij al van zijn lijstje schrappen: de vorming van een federale regering. Die regering is er nu, Open Vld is er bij en levert zelfs de premier.

Na de grote vakantie, in **september**, had de premier in lopende zaken, Sophie Wilmès, niet zo’n opbeurend nieuws: de cijfers bleven zorgwekkend en er zouden hardere maatregelen nodig zijn. Er trad bij de Belgen mentale moeheid op. Alleen de hoopgevende berichten over de komst van een vaccin konden het pessimisme ietwat verzachten.

Oktober. En dan was er plots toch een federale regering. Alexander De Croo staat als premier voor een heel moeilijke opdracht: na eindeloze regeringsonderhandelingen het vertrouwen weer winnen, en het coronaspoek verjagen. De Croo koos meteen voor een stijlbreek. Woorden als “verbindend, respect, solidariteit en duurzaamheid” doorspekten zijn eerste toespraken. De oppositie

van N-VA nam meteen haar toevlucht tot “vulgaire” praatjes.

Wat in **november** tot een open oorlog tussen Egbert Lachaert en Bart De Wever leidde. Het schijnt dat de eeuwige N-VA-voorzitter gezworen heeft om de komende twintig jaar de Open Vld “kapot” te maken, uit wraak omdat Lachaert hem aan de kant parkeerde. Donald Trump, die intussen ‘president-af’ is, was er niets tegen ...

De kerst- en nieuwjaarsdagen in **december** zullen voor velen voor het eerst niet zijn zoals de jaren voorheen. Enkel onze voorouders die de laatste oorlog nog meemaakten, herinneren zich wellicht nog het gevoel van een sombere kerst en nieuwjaar.

Hoe rampzalig 2020 was, hoe meer hoop er voor 2021 kan zijn. Alles kan beter. Na de puinhoop komt de tuin van Eden. Alles moet ingezet worden op het herstel. En dat kan wel eens beter uitdraaien, dan we nu vermoeden. Als de grote oorzaak, het virus, weg is, dan kunnen we weer aan de slag. De overheid heeft daarbij de belangrijke taak om de zwaksten te helpen en te beschermen, en de nodige investeringen te doen om het uiteengerafelde economische weefsel te herstellen. Ze moet het toedienen van het vaccin in goede banen leiden. Dat de sterkste schouders de zwakste moeten ondersteunen, is niet meer dan normaal. En we leerden ook dat de mens heel volgzzaam, creatief en voluntaristisch kan zijn in tijden van hoge nood. Laten we dat vooral in 2021

25 eeuwen vrijheid

Het is hip om 'big history' te schrijven en dit themaboek over de geschiedenis van de vrijheid past helemaal in dit plaatje. De Vlaamse Annelien de Dijn bracht met "Freedom – an unruly history" bij Harvard University Press een werk uit dat nog voor het verschijnen al bejubeld werd.

door Aviva Dierckx

Liberalen verwachten altijd dat een boek over vrijheid vanzelf in de liberale canon kan ingevoegd worden. Dat is hier niet per se het geval. Het is vooral een historisch boek, dat de groei van het spanningsveld tussen positieve en negatieve vrijheid onderzoekt. Dit vrijheids 'jargon', iedere liberaal bekend, werd ontleend aan een essay uit 1958 van Isaiah Berlin. Positieve vrijheid is de vrijheid mee te bepalen hoe en door wie je bestuurd wordt. Negatieve vrijheid is dan de vrijheid om zonder inmenging van de overheid te doen wat je wil.

Negatief

Historica **Annelien de Dijn** ziet dat het negatieve vrijheidsbegrip in de voorbije eeuw, zeker beïnvloed door de Koude Oorlog en uit het zich afzetten tegen alles wat naar collectivisme neigt, in het Westen compleet ging doorwegen, zowel bij links, bij liberaal en bij rechts.

Dé stelling van het boek is dat het 'overheersen' van dit negatieve vrijheidsbegrip een recente constructie is, tenminste als je haar houdt tegen het licht van 2000 jaar invulling van vrijheid, en dat er bovendien een anti-democratische dreiging is vanuit deze eenzijdige invulling van vrijheid.

Oude Grieken

Tot de Franse Revolutie was het gangbaar om vrijheid te zien als zelfbestuur of democratie. De Dijn vertrekt bij de oude Grieken, voor wie de latere begrippen positieve en nega-

tieve vrijheid niet zonder elkaar konden bestaan. Ze gaat met grote stappen, een grove borstel en toch fijne, tekenende details door de geschiedenis. Ze toont vooral haarscherp aan dat de geschiedenis van de vrijheid er niet een is van beschaafd debat tussen ouderlingen in ivoren torens, maar dat er over de invulling van vrijheid gemarteld, gevochten en gedood is. Vrijheid als ideologisch wapen werd gesmeed in de oudheid, weer opgegraven in de Renaissance, opnieuw gegoten in de 19e en 20ste eeuw. De Dijn gaat de geschiedenis langs op basis van twee cruciale vragen: welke instellingen laten ons toe in leven in vrijheid te leiden en hoe ziet een vrije samenleving er uit?

Inspiratie

Annelien is de dochter van de Leuvense filosoof Herman de Dijn. Zij koos echter voor geschiedenis, met specialisatie het Franse politieke denken, en is verbonden aan de Universiteit van Utrecht.

Onrechtstreeks was het Obama die haar voor dit boek inspireerde. De Dijn deed onderzoek aan de universiteit van Berkeley, California. Tot haar Europese verbazing zag ze hoe tegen Obamacare geageerd werd als was het een aanslag op de vrijheid. Qué? Die kronkelende redenering wou zij tegen het licht van de geschiedenis houden en de Amerikanen een ander dan hun 'Atlantische' perspectief voorhouden.

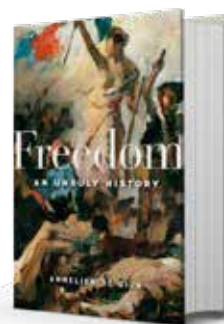
Precies dat heeft ook haar collega historica Helena Rosenblatt gedaan, maar dan over het historische begrip liberalisme (zie Volksbelang juni 2019). Er zijn twee disciplines waarbij perspectief belangrijk is: schilderen en geschiedenis. Voor heel wat geschiedenis

blijkt het perspectief grandioos verschillend naargelang de geografie, vooral dan 'over het water'... Het is altijd interessant om te zien waar en hoe splitsing of ommekeer tot stand kwam. Misschien zelfs met de hoop dat het niet blijvend tot begripsverwarring leidt. Een nobel motief om de geschiedenis in te duiken.

Coronavrijheid

Meer dan 10 jaar werken aan een historisch boek, en dan vaststellen dat het super actueel is door het misbegrepen vrijheidsdiscours van anti-vaccers en anti-maskers, het zal je maar gebeuren.

In interviews gaat de Dijn daar op in, want zij betreurt het rigide doortrekken van negatieve vrijheid, haar boek is net bedoeld om de herwaardering van positieve vrijheid te stimuleren. De timing zit absoluut juist. Nu nog een ruim (Amerikaans) publiek vinden. Zit dat er in? Misschien wel: bekeken vanuit een perspectief zoals dat van Helena Rosenblatt (tegenwicht voor Atlantisch centrisme), met leesbare vaart en zelfs humor geschreven zoals hippe historicus Harari, en met een prestigieuze uitgever... En dat is precies de reden waarom ik het ook hier durf aanbevelen. ■

Annelien de Dijn, *Freedom – An Unruly History*, Harvard University Press, Cambridge, 2020, 426 blz., 35 euro.

Wat met onze economie na corona?

Hoe zal België ervoor staan na de coronaperiode? Zijn de genomen economische maatregelen doordacht of eerder roekeloos? Hoe zien de geplande relancemaatregelen er in de praktijk uit? Het LVV organiseerde op 2 december een online-debat waar op deze vragen werd geantwoord door vier interessante sprekers.

door Pieter-Jan Van De Weghe

De nieuwbakken LVV-politiek secretarissen **Lawrence Vanhove** en **Pieter Coene** stelden de sprekers voor: een eerder pragmatische professor monetaire economie **Gert Peersman**, actief aan de Universiteit Gent;

Open Vld- kamerlid en ervaren ondernemer **Christian Leysen**, die zich als een liberale hardliner in het debat nestelde voor een partij die sinds het uitbreken van de pandemie mede de touwtjes in handen heeft;

Antoon Muyltermans, in zijn hoedanigheid van adviseur van onze staatssecretaris voor Relance en Strategische Investerings, **Thomas Dermine**; en last but not last **Peter Vanden Houte**, Chief Economist voor de ING bank met een arsenaal aan OESO-vergelijkingstabellen om het debat te spijzen.

Het debat werd inhoudelijk opgedeeld in drie thema's.

Context

Gert Peersman startte zijn betoog met het onderuit halen van een hardnekkige these: er heerst geen afweging tussen economie en gezondheid. Hoe minder besmettingen, hoe beter de economie rendeert. Hij gaf wel aan dat Europa faalde in het plat slaan van de curve tijdens de eerste lockdown, dit in tegenstelling tot het Aziatische continent.

Over de verschillende maatregelen tijdens de pandemie was de professor overwegend positief met als punt van kritiek dat er inzake de tijdelijk werklozen meer moet ingezet worden op opleiding en menselijk kapitaal. Peersman: "Gezonde bedrijven mogen niet failliet gaan en daarvoor dienen die maatregelen. Dat kon uiteraard efficiënter, maar het moest snel ge-

beuren. Dus alle begrip daarvoor. Het aantal faillissementen is nog nooit zo laag geweest."

De hoofdeconoom van ING, Peter Vanden Houte, kon zich overwegend vinden in de analyse van Peersman, maar plaatste toch een kanttekening bij de vaak lineaire en algemene maatregelen die de overheid invoerde tijdens de tweede lockdown. Een kanttekening waar ook Christian Leysen flink op hamerde: "We ontbreken sociaal civisme. We verwachten teveel van de overheid. In de eerste golf moet je inderdaad lineaire maatregelen nemen, maar die zijn doorgetrokken in de tweede golf. We moeten selectiever zijn."

Daarnaast stipte Peter Vanden Houte nog aan dat er een grote correlatie bestaat tussen mobiliteit en de pandemie (een directe daling met 10% zonder lockdown), en dat dit onvermijdelijk economische gevolgen heeft. Bovendien bestaat er te weinig Europese coördinatie en heeft dit op een klein land met vele grenzen grote gevolgen. In zijn vergelijking met Aziatische landen, waar bijvoorbeeld de Zuid-Koreaanse economie slechts met 5% kromp, legde hij de nadruk op de discipline van de bevolking. 'In China was men bijvoorbeeld verplicht de app te downloaden. Je kon daar simpelweg de trein niet nemen. Het test and trace beleid was er veel strenger. Meer focus, maar strikter toegepast.'

Zin en onzin van relanceplannen

Het belangrijkste thema van de avond begon met een uiteenzetting over de plannen van de regering. Anton Muyltermans legde meteen de vinger op de wonde. We hebben nood aan investeringen boven consumptie, en daar knelt al jaren het schoentje. Men werkt federaal aan een nationaal plan, opgesteld in sa-

LVV-politiek secretaris Lawrence Vanhove leidde het debat in.

LVV-politiek secretaris Pieter Coene bedankte de sprekers na afloop.

menwerking met de deelstaten. Gespijsd door een Europese enveloppe van 5 miljard euro en aangevuld met eigen Belgische middelen. De regering legt volop de nadruk op slimme investeringen, zonder structurele deficits en rekent daarbij volop op de lage rentes om geen rentesnieuwbal te creëren.

Die investeringen zullen gescreend worden door een 'quick scan', wat ressorteert in vijf domeinen:

- duurzame investeringen (renovatie gebouwen – hernieuwbare energie);
- digitalisering en cybersecurity;
- mobiliteit (elektrische voertuigen, spoorinfrastructuur, fietspadinfrastructuur);
- inclusiviteit (onderwijs en opleiding – gezondheidszorg);
- ondernemerschap.

Vooral de horeca lijdt onder de coronamaatregelen, maar het aantal faillissementen van bedrijven blijft opmerkelijk laag.

De boodschap dat de federale overheid zich vooral zal focussen op investeringen kon rekenen op een algemene consensus bij de overige sprekers, maar met het nodige voorbehoud. Een economie heeft een locomotief nodig, en nu de demografie stagneert of daalt, blijft de kapstok van overheidsinvesteringen de enige uitweg. Professor Peersman benadrukte nogmaals het belang van productiviteitsgroei, die zo'n 83% uitmaakt van onze welvaartscreatie. "Indien België een even grote productiviteitsgroei had gekend als het OESO-gemiddelde, dan was ons BBP 70 miljard hoger uitgevallen." De cijferbewuste lezer kan zelf de berekening maken welk verschil dit had gemaakt. De professor gaf daarnaast nog twee belangrijke zaken mee: goed beleid dat de productiviteit ondersteunt, hoeft niet noodzakelijk veel geld te kosten. Het spaaroverschot in België is namelijk een spiegelbeeld van de schulden die de overheid en de bedrijven meedragen. Gert Peersman legde daarnaast ook een oud zeer bloot: onze pensioenhervorming. Dit kan zorgen voor een vertrouwen op lange termijn en het spaargeld activeren. Dat laatste was een punt waar Anton Muylersmans niet naar teruggreep en toont aan hoe gevoelig dit

onderwerp ligt bij de huidige bewindsploeg. Christian Leysen en Peter Vanden Houte vroegen zich af of de federale regering die noble intenties wel kan waarmaken. Gaat de overheid wel de juiste investeringen vinden of verzanden we in prestigeprojecten? Het voorbeeld van 5G is symptomatisch volgens Vanden Houte, waarbij in het verleden Brussel op de rem stond. 'Bitchess to nowhere' werd zelfs in de mond genomen. Ook Christian Leysen gaf aan dat onze track record van overheidsinvesteringen niet echt elegant oogt: "We hebben een deficit van 50 miljard, de nulrente blijft niet eeuwig. Bovendien zijn de bedragen die nu circuleren eerder een inhaalbeweging voor investeringen die we gemist hebben in het verleden."

Het waren grieven die niet in dovemansoren vielen op het kabinet van Thomas Dermine. Anton Muylersmans benadrukte nogmaals het belang van de 'quick scan' waar timing, focus en eenmalige investeringen de toetsstenen zijn. Bovendien zal de overheid niet investeren in individuele bedrijven, maar focussen op onderzoek en pilootprojecten. De Europese enveloppe kan bovendien nog aangevuld worden met bijkomende investeringen: "We

kijken eerder naar een soort 'gap funding' voor nieuwe technologieën. We willen transformeren naar een nieuwe economie".

Economisch beleid en bestuurscultuur in België

De noodzaak aan leiderschap en moed waren de inleidende woorden van Christian Leysen bij het hoofdstuk over de bestuurscultuur in België, met mooie woorden voor de transformatie die De Post heeft ondergaan als overheidsbedrijf, met Johnny Thijs als stichtend voorbeeld.

Peter Vanden Houte hamerde vooral op het probleem van de bestuurlijke versnippering in ons land dat krachtig beleid moeilijker maakt. Hij schuwde de rol van de sociale partners niet: belangrijke beleidswerpen zoals de pensioenen of de arbeidsmarkt worden aan de bestuurstafel van de sociale partners aangepakt. Organisaties die werken met het zogenaamde derde betalerssysteem. De sociale partner beslist, de overheid en de burger betaalt.

Land van regeltjes

Gert Peersman gaf als toemaatje nog enkele minder fraaie kenmerken mee van België. In de 'product market regulation' tabel van de OESO prijken we op een minder benijdenswaardige 31ste plaats. België is een land van regeltjes en dat weegt hard op de gezonde competitie in onze markt. Nergens ter wereld gaan zo weinig bedrijven failliet of zien nieuwe bedrijven het levenslicht: beschermde beroepen, prijscontroles, nooit eindigende vergunningsprocedures en lobbygroepen. Het zet een rem op de groei en de innovatie. Peersman: "Ondanks de loonkostverlaging stegen de prijzen nergens zo veel als bij ons. Dubbel zoveel als in onze buurlanden. Dat weegt op de jobcreatie. Het is nogmaals een voorbeeld dat beleid gestoeld op productiviteitsgroei niet noodzakelijk veel geld moet kosten."

Met enkele pertinente vragen uit het publiek werd het debat rond de relanceplannen van onze overheid afgerond. Het leverde antwoorden, maar bracht ook nieuwe vragen aan de oppervlakte. Het zijn geen spijkers op laag water of een knuppel in het hoenderhok. Er ligt veel werk op de plank.

Het debat is integraal te herbekijken via Youtube of Facebook.

Lucienne Herman-Michielsens:

Naar aanleiding van dertig jaar abortuswetgeving in België organiseert Liberass vzw een symposium over de kwestie. Omwille van de pandemie wordt deze studiedag uitgesteld naar donderdag 28 oktober 2021. De keynote van em. prof. dr. Jean-Jacques Amy ging digitaal door en is nog steeds te bekijken op het YouTube-kanaal van Liberass.

Tijdens dit symposium komt onder meer de spraakmakende voorvechtster van een liberalisering van vrijwillige zwangerschapsafbreking **Lucienne Herman-Michielsens**, aan bod. Deze gedreven politica zette zich niet enkel in voor de abortuskwestie, maar ook voor talrijke andere dossiers ten voordele van de emancipatie van vrouwen.

Door en door liberaal

Lucienne Michielsens werd geboren in Gent op 13 maart 1926. Ze groeide op in een liberaal gezin, met een vrijzinnige moeder. In eerste instantie volgde ze in haar moeders voetstappen en koos ze voor de studie tot onderwijzeres. Ze besloot echter verder te studeren aan de Universiteit Gent, waar ze afstudeerde als doctor in de rechten, licentiaat in de criminologie en licentiaat in het notariaat. Tijdens haar studententijd was Lucienne Michielsens nauw betrokken bij het liberale verenigingsleven. Na haar afstuderen werkte ze voor korte tijd als advocaat aan de balie. In 1951 huwde ze met Jacques Herman, waarna ze de naam Herman-Michielsens aannam. Omwille van haar gezin maakte ze de overstap van de advocatuur naar de ambtenarij en ging ze aan de slag als bestuurssecretaris op de juridische dienst van het ministerie van Wederopbouw. Dit ministerie ging op in het ministerie van Openbare Werken en Lucienne kreeg er een directiefunctie. Die hield ze aan tot haar aanstelling als senator. In 1965 werd ze gecontacteerd door Willy de Clercq, toenmalig fractievoorzitter van de PVV/PLP in de Kamer, om de functie van voorzitter van de juridische commissie van de PVV/PLP-Vrouwen op zich te nemen. Ze leidde deze commissie tot 1970. Bij de viering van 20 jaar vrouwenstemrecht, vertegenwoordigde ze in 1968 de PVV/PLP-Vrouwen op de eerste Staten-Generaal. Van commissievoorzitter werd Lucienne Herman-Michielsens in 1970

een gedreven politica

Bijeenkomst van de internationale vrouwenbeweging, bijgewoond door Lucienne Herman-Michielsens, ca. 1970-1980 (collectie Liberas, fotonr. 002643).

verkozen tot voorzitter van de nationale federatie van de PVV/PLP-Vrouwen. Tijdens haar engagement vormde ze de organisatie om van een gezelligheidsvereniging tot een politieke doelgroepenvereniging die tal van maatschappelijke kwesties inzake vrouwenrechten op de politieke agenda bracht. Lucienne Herman-Michielsens bleef tot 1980 voorzitter van de Federatie van Vlaamse PVV-Vrouwen.

Vrouw van het jaar

Bij de stichting van de Vlaamse PVV in 1972 werd gekozen om op het nationaal congres ethische onderwerpen aan te snijden. Herman-Michielsens zat de commissie over het statuut van de vrouw op het congres voor. Daar werd aandacht besteed aan de rechtsgelijkheid van echtgenoten in het huwelijk, het huwelijksgoederenrecht, de echtscheidingswetgeving, sociale gelijkheid met onder meer gelijk loon voor gelijk werk, de toegankelijkheid van anticonceptiva, seksuele voorlichting en abortus. De commissie stelde vast dat vrouwen op tal van maatschappelijke vlakken gediscrimineerd werden. Ze bundelde haar bevindingen en aanbevelingen in een tekst, die integraal overgenomen werd tijdens de regeringsonderhandelingen in 1973 (regeringen Leburton I en II) en 1974 (regering Tindemans I).

Via haar positie en door haar ervaringen bij de PVV-Vrouwen werd Herman-Michielsens politiek actiever. Ze sloot zich aan bij talrijke (lokale) liberale verenigingen. In 1971 werd ze verkozen tot gemeenteraadslid van Gent. Binnen de regering Leburton I (1973) werd Herman-Michielsens aangesteld als adjunct-

binetschef bij de liberale minister van Justitie Herman Vanderpoorten. Enkele maanden later werd ze daarnaast samen met Herman De Croo verkozen als ondervoorzitter van de PVV. Tegelijkertijd bleef ze aan de slag op het kabinet van Herman Vanderpoorten, die onder de regering Tindemans I (1974-1977) opnieuw minister van Justitie werd.

Als adjunct-kabinetschef op het ministerie van Justitie was Lucienne Herman-Michielsens nauw betrokken bij diverse wetgevende initiatieven die door Vanderpoorten werden voorbereid. Deze voorstellen lagen grotendeels in lijn van de eisen van de vrouwenbeweging. De verkoop van anticonceptiva werd gelegaliseerd, de juridische gelijkheid van beide echtgenoten in het huwelijksgoederenrecht werd gerealiseerd, er kwamen belangrijke wetswijzigingen inzake de strafbaarheid van overspel en de echtscheidingsprocedure werd versoepeld. De Verenigde Naties riepen 1975 uit tot het 'Jaar van de Vrouw'. Voor deze gelegenheid werd Lucienne Herman-Michielsens aangesteld als covoorzitter van de PVV.

Abortuswet

In 1977 werd Herman-Michielsens gecoöpteerd senator. Als senator was ze voornamelijk betrokken bij de beleidsdomeinen justitie, volksgezondheid en leefmilieu. Na het overlijden van Herman Vanderpoorten in 1983 volgde Lucienne Herman-Michielsens hem op als voorzitter van de PVV-Senaatsfractie. Ze bleef zich al die tijd sterk inzetten voor de aanslepende abortuskwestie. Bij deze problematiek was Lucienne al betrokken van toen dit begin jaren 1970 op de politieke agenda verscheen.

Waar ze eerst een compromis met de katholieke partijen probeerde te bereiken, diende ze uiteindelijk vast te stellen dat dit niet mogelijk was. In 1986 bereikte Herman-Michielsens een akkoord met de socialistische senator Roger Lallemand. Hun gezamenlijk wetsvoorstel kreeg de steun van de liberale, socialistische en groene politieke families. Door consequent aan het wetsvoorstel vast te houden, konden de voorstanders van een liberalisering van de wetgeving inzake vrijwillige zwangerschapsafbreking uiteindelijk in 1990 een wetswijziging bekomen.

Haar strijd voor de emancipatie van vrouwen werd erkend toen ze in 1989 de titel van 'Vrouw van het Jaar' van de Franstalige Nationale Vrouwenraad in ontvangst mocht nemen. Het daaropvolgende jaar viel haar bovendien een huldebetoon te beurt. Tijdens die gelegenheid eerde liberaal volksvertegenwoordiger Emile Flamant haar als volgt: 'Veel van de door Mevrouw Herman-Michielsens genomen initiatieven gaan uit van de overtuiging dat het in onze maatschappij te doen is om de emancipatie van de vrouw en de man. [...] Als consequent liberaal kwam steeds duidelijk tot uiting dat zij het welzijn van de mens in al zijn facetten beoogde en dat zij door haar voorstellen steeds pogoede ertoe bij te dragen tot het opheffen van al wat tot ongelijkheid aanleiding kon geven.'

Blauwe kei

Er volgden nog verschillende andere prijzen, waaronder de Blauwe Kei van de PVV-Jongeren van Antwerpen-Deurne, Borgerhout en Hoboken, de Blauwe Egmont van de Zottegemse PVV-Jongeren, de Geuzenprijs van 't Zal Wel Gaan, de Bond der Oud-leden van deze vereniging en het fonds Tony Bergmann, en de Prijs van het Vrijzinnig Humanisme van het Humanistisch Verbond. Bovendien werd ze in 1989 uitgeroepen tot politicus van het jaar door Knack.

In 1991 verliet Lucienne Herman-Michielsens de politiek omwille van gezondheidsredenen; ze maakte nog net de goedkeuring van de abortuswet mee als actieve politica. Ze overleed op 22 januari 1995. ■

Voor meer info zie:

**www.30jaarabortuswetgeving.be
en www.liberas.eu**

Tien jaar Mark Rutte

door Prof. Herman Matthijs
(VUB & UGent)

De VVD is aan een electorale opmars begonnen in de jaren zeventig en tachtig met Hans Wiegel. Desalniettemin bleef de partij in het beste geval op de derde plaats staan en dit na de PvdA en het CDA. De paarse regeringen, onder leiding van de sociaaldemocraat Wim Kok, brachten de VVD geen electorale windeieren met de legendarische VVD leider Fritz Bolkestein. Maar een dominerende factor was de VVD nog niet echt geworden. Daarvoor was het wachten op **Mark Rutte!**

Historicus

Van de grote Mark Rutte (1 meter 93) weten we dat hij geschiedenis heeft gestudeerd aan de Rijksuniversiteit te Leiden. Hij speelt graag piano en is een supporter van de voetbalploegen Feynoord en ADO Den Haag. Bovendien is zijn favoriet automerk: Saab. Zoiets weet men in dit land niet van zijn regeringsleiders.

Hij begint zijn politiek leven als voorzitter van de jongerenafdeling bij de VVD begin jaren negentig van de vorige eeuw. Voor het eerst komt hij opdagen in de Haagse politiek in 2004 en dat als staatssecretaris voor onderwijs. In 2006 is de partij hopeloos verdeeld over de migratiekwestie en Rutte wordt de nieuwe partijleider. Die functie bekleedt hij al 14 jaar. Na de verkiezingen van 2006 belandt de VVD in de oppositie. Maar zijn rol als oppositieleider tegen de regering onder leiding van de christendemocraat Balkenende loont. Want bij de parlementsverkiezingen van 2010 komt de VVD uit op 31 zetels in de Tweede kamer. Rutte wordt de nieuwe Minister-President. Bij de verkiezingen van 2012 gaat het naar 41 zetels om dan terug te vallen op 33 zetels in 2017. Maar steeds blijft de VVD de grootste en dat was al geleden sinds 1905 toen een zekere Theo de Meester de liberale premier was.

De opmars van de VVD gaat samen met de electorale neergang van het CDA en de

De man die de Nederlanders liberaler maakte.

Het is blijkbaar nogal wat media en burgers bij ons ontgaan, maar de Nederlandse liberale regeringsleider Mark Rutte is al tien jaar Minister-President in de noordelijke Nederlanden en de bewoner van het 'Torentje', de kanselarij van het Koninkrijk der Nederlanden. Het afgelopen decennium passeerden bij ons liefst vijf eerste ministers: Yves Leterme, Elio Di Rupo, Charles Michel, Sophie Wilmès en Alexander De Croo. Wat is nu de basis van het succes van deze eeuwige protestantse vrijgezel uit het jaar 1967 die de grootste partij van het land leidt: de conservatief liberale VVD (Volkspartij voor Vrijheid en Democratie)?

Mark Rutte maakte Nederland liberaler, in het beleid en in de gedachten van de Nederlanders.

PvdA. In feite is de VVD de enige van de drie klassieke politieke stromingen die de 21ste eeuw goed heeft overleefd. Een ander merkwaardige vaststelling is dat Nederland wel meerdere liberale partijen kent of tenminste die uit die stroming (deels) zijn ontstaan. Inderdaad Wilders komt uit de VVD, Baudet zijn groep heeft ook oude linken met de VVD

en dan is er nog het links-liberale D'66. Deze laatste partij bestuurt ook mee in het huidige kabinet. Maar de electorale hoogdagen van D'66 met Van Mierlo en Terlouw liggen al even achter ons.

Liberaal beleid

In het afgelopen decennium heeft Mark Rutte

Zal Mark Rutte in maart na de verkiezingen opnieuw in het Torentje, de residentie van de Nederlandse Minister-President, aan het Binnenhof in Den Haag, vertoeven?

te grootse hervormingen doorgevoerd met een structurele aanpak van de arbeidsmarkt met een uitgebreide activeringsbeleid en lagere arbeidskosten, wat heeft geleid tot een lage werkloosheid (voor corona 3%!). Ook fiscaal is er ingrijpend hervormd met een systeem waarbij men veel meer netto overhoudt van het bruto loon. Ook de staatsschuld werd aangepakt met een afbouw tot rond de 50% BBP (voor corona). Daarnaast heeft Nederland de laatste jaren een overschot op de begroting, een energie 'no nonsens' beleid, aanpak van de fileproblemen met o.a. ook de bouw van nieuwe wegen, een gigantische toename van het exportvolume, meer geld voor defensie enz. Met andere woorden een liberaal beleid.

Bovendien ziet en voelt men het gewoon als je dit land bezoekt, Nederland wordt veel beter bestuurd dan België, en Vlaanderen. In niet onbelangrijke mate is dat de verdienste van de VVD-leider. Weliswaar heeft corona ook toegeslagen in Nederland, maar de doedentol is een stuk lager dan hier. De VVD en haar regeringsleider heeft hier een duidelijke communicatie gehanteerd. Mark Rutte heeft Nederland ook liberaler gemaakt in het beleid en in de gedachten van de mensen. De vrijheid staat centraal, doch er wordt verantwoordelijkheid verwacht van de burgers. Maar laten we eerlijk zijn, ook Nederland kent zijn maatschappelijke problemen (steden, drugs, migratie).

Mark Rutte is een verbaal vlotte jongen. Hij is vlot in de omgang. Er wordt naar hem geluisterd. Hij staat ook bekend om zijn dossierkennis, om zijn pragmatisme, een real

politicus en een zeer goede debater. Bij de andere partijen vindt men niemand met die kwaliteiten. De VVD-Minister-President is de weerspiegeling van het betere beleid van de afgelopen tien jaar. De volgende maanden zal hij wel bewijzen dat het vaccinatieplan goed gaat lopen, want in maart 2021 zijn er verkiezingen voor de Tweede Kamer.

Politiek geen bedreigingen

Wilders ligt goed in de peilingen, maar heeft weinig kans op een regeringsdeelname dat zeker na zijn optreden in Rutte I (VVD-CDA en PVV). In de peilingen heeft de VVD nog steeds ruim een elftal zetels voor op de partij van Wilders. Een andere electorale concurrent was Baudet, maar die heeft zichzelf meer dan eens in zijn eigen voeten geschoten. Het CDA en D'66 staan op zwaar verlies. De linkse partijen bakken er ook niets van. Het zijn dan nieuwere partijen die wat zetels halen (Partij v/d dieren, 50plus en Denk). Maar dat is geen bedreiging voor de VVD van Rutte.

Daarom kan Rutte rustig het politiek landschap overkijken. Het valt trouwens op dat zowat iedereen wil besturen met de VVD. Zelfs de zeer linkse SP ziet het zitten, wat al onmiddellijk leidde tot groots intern geruzie. Jesse Klaver van groen-links dacht vanuit de oppositie het Torentje te veroveren, maar hij zal op zijn knietjes moeten vragen aan Mark Rutte of hij mag meedoen na maart 2021. Met andere woorden, de kans is meer dan realistisch dat Mark Rutte zichzelf opvolgt als Minister-President van Nederland. Hij moet vooral zorg dragen voor een goede co-

rona-aanpak en dat de economie niet te fel crasht.

De vraag is dus met wie er wordt bestuurd na de verkiezingen van maart 2021? De huidige ploeg (VVD, CDA, D'66 en CU) heeft geen meerderheid meer. Aangezien men niet wil besturen met Wilders, gaat er een formatie volgen met vele potentiële regeringspartijen tussen de 10 en de 15 zetels. Maar ook de meer Calvinistische-christelijke partijen (CU en SGP) kunnen meer dan nodig zijn. De regering Rutte IV zal dus uit meer dan vier partijen moeten bestaan om een meerderheid te kunnen vormen in de beide delen van de Staten Generaal (Eerste en Tweede Kamer) Ook in zijn eigen VVD is er een probleem. Fractie leider Klaas Dijkhoff haakt af en daarom is er niet onmiddellijk een opvolger voor Rutte. De huidige topministers van de VVD, Stef Blok op Buitenlandse Zaken, Eric Wiebes op Economie en Cora Van Nieuwenhuizen op Infrastructuur en Waterstaat hebben niet de populariteit en/of het politieke gewicht van Mark Rutte.

Toekomst

In theorie kan de Minister-President in 2026 nog eens de partij leiden, want dan is hij nog maar 59 jaar. Met een bijkomende drie jaar in het Torentje springt hij over Ruud Lubbers en Willem Drees, waardoor hij de absolute recordhouder zou worden in jaren als Nederlands Minister-President. Desalniettemin in de politiek is het hoogtepunt altijd beperkt in tijd en dat leidt tot de vraag of Mark Rutte tijdens de volgende regering niet gaat springen naar een top-job buiten zijn moederland. Bijvoorbeeld, eind 2024 naar de Europese Commissie of als opvolger van Charles Michel. En dan is er nog de functie waar Nederland iets mee heeft (denk aan Luns): Secretaris-Generaal van de NAVO. Jens Stoltenberg heeft er in de herfst van 2024 tien jaar opzitten. Komt Mark Rutte dan naar Brussel? Maar eerst zal Mark Rutte nog wel even in het Torentje blijven om Nederland door de corona-pandemie te loodsen en ook de toekomst veilig te stellen van zijn VVD. ■

Ontwaarding over de hele lijn

Alle remmen los. Het klinkt als een catalogoog van besmukte B-films door Jan Verheyen, maar in Turkije gaat het om de eindeloze lijst dwaasheden die president Erdoğan opstapelt. Het gevolg is een onbegrijpelijk verlies aan waarden, aan welvaart, en aan geloofwaardigheid.

door **Lukas De Vos**

In Turkije groeit niets meer, behalve de schuldenberg en de tenen van Erdoğan. Zijn laatste (wellicht intussen al achterhaalde) kattensprong was zijn radicale ommezoai in het financieel beleid van het land. November 2020 was in alle opzichten een dieptepunt. TÜİK, het Statistisch Instituut, pakte uit met dramatische cijfers. De inflatie blijft stijgen, ze bedraagt nu 12,69 %. Het BBP zakt het derde kwartaal in met ruim 11 procent. De Bankreserves zijn dit jaar met een vijfde weggesmolten, van 105 miljard dollar naar 85 miljard.

Scheuring

Een dreigende scheuring in zijn eigen AK-partij – een veertigtal parlementsleden wouden overstappen naar de kemalistische oppositie als de minister van financiën zou aanblijven – én zijn wankel meerderheid die afhangt van de uiterst rechtse en ultranationalistische MHP deden Erdoğan naar de noodrem grijpen. Begin november maakte hij een bocht van 180 graden. Hij ontsloeg de gouverneur van de Nationale Bank (die nochtans hondstrouw de richtlijnen van de president had gevolgd en de rente zelfs liet krimpen), zette zijn minister van financiën – schoonzoon Albayrak – voor het blok zodat die ontslag nam. De technocraat Naci Agbal mag het puin ruimen. Je kunt niet alles te-

Wankelt het regime van Erdoğan?

gelijk hebben: politieke macht, bepalende diplomatieke invloed, en ordentelijke financiën.

De markt zit niet te wachten op een gebelgde, losgeslagen autocraat, als alle vertrouwen in de munt en de rechtsstaat verzwonden zijn. De munt, de lira, is dit jaar met 40% in waarde verminderd tegenover de dollar, met 35% tegenover de euro. De staatsbanken hebben ruim honderd miljard vergeefs belegd in vreemde valuta om de eigen munt recht te houden. Herstel vergt een nuchtere politiek en een eerlijke rechtsbedeling. Pas dan komen investeerders weer over de brug.

Koerden

Quod non. In dezelfde week dat Erdoğan hij een justitiehervorming aankondigde, greep hij terug naar beproefde middelen. Een medestichter van de AKP, voormalig vicepre-

mier Bülent Arinc, had openlijk gepleit voor vrijlating van twee notoire gevangenen: de bedrijfsleider Kavala, bekend om zijn liefdadigheidsprojecten, zit al vier jaar vast op grond van een in elkaar geflanste beschuldiging als zou hij de jongerenprotesten rond het Gezipark in 2013 gefinancierd hebben; en Selahattin Demirtas, de leider van de Koerdisch gezinde HDP-partij, de derde sterkste in het parlement, die “banden heeft met de terreurorganisatie PKK”. Bewijs ontbreekt. Erdoğan gaf Arinc een veeg uit de pan, waarop die zich zwaar beledigd voelde, en dat ook hardop zei.

Erdoğan is doof langs die kant, en langs de andere kant hoort hij niet. In snel tempo stapelden nieuwe vervolgingen zich op. In Koerdistan pakte de politie een zeventigtal mensen op (uiteraard voor “terreur”), veertig anderen zijn voortvluchtig. Van de 65 vorig jaar verkozen Koerdische burgemeesters zijn er 59 afgezet en vervangen door een regeringscommissaris. Tientallen HDP-parlementsleden ondergingen hetzelfde lot, een dozijn moet voor de rechtbank komen. Diezelfde week zijn 356 van 475 aangeklaagden tot levenslang veroordeeld voor hun aandeel in de zogenaamde “coup poging” van 2016 – de straf van sommigen werd nog verzwaaard, elke vorm van gratie is uitgesloten. De motivatie is ontegensprekelijk politiek: “Wij zijn blij dat de verdachten, die eerder al waren veroordeeld door het publieke geweten, hun straf krijgen” (AKP).

Macron en Erdoğan: geen vrienden meer.

Volksgericthof

Turkije flirt steeds nadrukkelijker met het Volksgericthof van Roland Freisler (1942-1945) en het gesundes Volksempfinden. Nog in die week zag CHP-verkozene Enis Berberoğlu zich verplicht om bij het Grondwettelijk Hof zijn veroordeling tot 25 jaar voor spionage aan te vechten, wat hem al twee keer door lagere rechtbanken is geweigerd. Zijn misdaad? Hij had de krant Cumhuriyet ingelicht dat de geheime dienst MIT wapens leverde aan opstandelingen in Syrië.

Paleis wankelt

Maar het paleis van Erdoğan wankelt, en dat heeft te maken met drie ontwikkelingen, naast de economische (want ook de verlengde strafmaatregelen van de EU tot eind 2021 én de machtswissel in de VS nu Joe Biden steun beloofd heeft aan de oppositie en sancties niet uitsluit, kunnen bijten in het ondernemingsklimaat): zijn groeiende internationale isolatie, zijn overspannen expansiedrang, en rampen. Dat hij steeds meer vrienden verliest hangt samen met zijn onbehouden buitenlandpolitiek. Hij werpt zich graag op als de behoeder, de kalief van de moslimwereld. Hij reageert dan ook als door een horzel gestoken wanneer nog maar een vinger uitgestoken wordt. Dat was pas

het geval met een nieuwe spotprent op Erdoğan en Mohammed in Charlie Hebdo (28 oktober). “Een walgelijke boodschap” (maar ik heb ze niet gezien). “Cultureel racisme”. “Vreemdelingenhaat”. “Een nieuwe kruistocht”. “We are a nation that respects not only our own religion but also the values of other religions as well. It is our values that are being targeted”, bezwoer Erdoğan zijn aanhangers (Daily Sabah) – even vergetend dat het geen christenen waren die honderden mensen doodschoten in Parijs, die provocerend het Byzantijnse Hagia Sofia Museum herdoopten tot moskee, die huurlingen en deskundigen naar Nagorno Karabach stuurden om na twee genocides Armenië opnieuw te schofferen, die destijds “het hele Midden-Oosten en Noord-Afrika te vuur en te zwaard rooverden” (Jorn De Cock). Maar het past in zijn populistische retoriek om ‘brede’ steun te krijgen (dat lukte alleen in Pakistan en Katar, niet bepaald democratische staten), al viel zijn oproep om geen Franse producten meer te kopen op onvruchtbare bodem. Madame Erdoğan paradeert graag met haar (neppe?) Vuittonhandtas, de Turkse luchtvaartmaatschappij doet voordelige zaken met Airbus, het enige griepvaccin komt uit Lyon. Nee, Erdoğan reageert als vanouds: de boodschapper moet hangen, in casu Ender Imrek, die van laster werd beschuldigd. Na drie verhoren voor de rechtbank is de joernalist alsnog vrijgesproken.

Bedrogen Parijs

Het is eerder de haat tegen Frankrijk en president Macron die achter de snibbige repliek van Erdoğan dient gezocht. Zij bekvechten al maanden over de vrijheid van meningsuiting, over militaire steun aan de regeringen van Libië en Azerbeidjan, over nieuwe legerbases in Jemen en Djibouti, over de Turkse onrechtmatige eisen in de territoriale wateren van Cyprus en Griekenland. Turkije weigerde de moord op geschiedenisle-

raar Paty te veroordelen, en was woedend over het Franse verbod op de paramilitaire Grijze Wolven, er kwam evenmin een afwijzing van het bekladde gedenkcentrum voor de Armeense volkenmoord in Lyon. Natuurlijk speelt mee dat Parijs zich bedregen weet in de Minskgroep die moest toezien op het bestand in Nagorno Karabach en gewoon genegeerd werd door Poetin en Erdoğan (mede door de totale desinteresse van Donald Trump). De oude koloniale oprispingen van Frankrijk – dat bleek in het blitsbezoek van Macron na de vreselijke ontploffing in de haven van Beiroet – botsen met de aanmatigende aanspraken van Turkije in zijn eigen regio, maar ook op de “vrije zee”. De gevolgen zijn nogal ontluiserend voor de NAVO. Ook al omdat de bezetting van Noord-Cyprus sinds 1974 voortduurt, integendeel, de verkiezing van hardliner Ersin Tatar tot nieuwe “president” van het ingepalmde gebied dreigt alle verweer van de oorspronkelijke Turken in Cyprus tegen richtlijnen uit Ankara te versmachten.

Rampen

Maar misschien vreten de rampen nog het meest aan Erdoğan's machtsonger. Een nieuwe vorm van tellen heeft van Turkije het vierde meest getroffen land ter wereld gemaakt van de Covid-pandemie. In Istanboel (20 miljoen inwoners) is de toestand dramatisch. De regering moest de avondklok invoeren, van negen tot vijf, én het hele weekend. Het aantal besmettingen verviervoudigde meteen. En kort tevoren was er de zware aardbeving in Izmir. De vierde ramp al dit jaar. “Nearly 70% of the city's housing stock dates from before 2000”, schreef The Economist na Izmir. “Almost 60 million people, or 70% of the population, live in seismic zones”.

Geen wonder dat Turkije toch één wereldrecord houdt. Liefst 56% van alle Turken heeft een verzekering tegen aardbevingen genomen. ■

Dat COVID-19 heel zwaar inhakt op heel ons sociaaleconomisch weefsel is nu wel voor iedereen (behalve voor de heer DT in Washington DC) duidelijk. Er is dan ook een vrij grote consensus om voor overheidsingrijpen te pleiten, zeker om de meest getroffen sectoren zoals horeca, cultuur, de reissector,... op een of andere manier te compenseren voor het geleden omzet- en/of inkomensverlies.

De verdoken vermogensbelasting

door Mark Bienstman
mbienstman@hotmail.com

Hetzelfde geldt voor het toekennen van een extra beloning aan die beroepsgroepen die echt in de vuurlinie staan: medische sector, verzorgenden, Dat daarbij voor even de budgettaire orthodoxie opzij mag worden geschoven, lijkt ook hoe langer hoe meer op algehele instemming te kunnen rekenen. Dus ja, het overheidstekort mag toenemen en dus ook de openbare schuld. En daarvoor wordt niet alleen de pandemie zelf als argument ingeroepen, ook het feit dat het toevallig in de huidige macro-economische context ook gewoon vrij pijnloos kan: in de nasleep van de vorige economische crises (de rampzalige jaren 2008 tot en met 2012) zijn de rentevoeten nog altijd uitermate laag, zelfs lager dan de reële economische groei.

Een ander verhaal

Dus, zo gaat de redenering, als de overheidsschuld (tijdelijk) sneller stijgt dan gepland, is dat géén probleem: door het feit dat de inflatie (lichtjes) hoger is dan de gemiddelde rentevoet, wordt, tijdens de looptijd van die schuld, de jaarlijks "last" ieder jaar een stukje lichter, en... op het einde van

de looptijd van die schuld weegt de aflossing (door de waardevermindering van de munt) ook een stuk lichter (als wiskundig in een breuk de noemer sneller stijgt dan de teller, daalt die breuk. Dus relatief daalt het gewicht van die schuld tegenover ons Bruto Binnenlands Product). So far, so good? Maar is dat wel zo?

Vanuit het standpunt van de schuldenaar (lees: de overheid) is dat inderdaad zo. Vanuit het standpunt van de schuldeiser (hij/zij die geld heeft geleend aan de overheid om dit budgettaire tekort te financieren) is het toch wel een ander verhaal.

Wie zijn deze "schuldeisers"? Op een rechtstreekse manier niet direct de kleine spaarder (want de rente is zo laag, dat er vandaag quasi geen staatsbons, laat staan OLO's onderschreven worden door particulieren).

Ver van mijn bed-show

Dus het zijn vooral de zgn. "institutionele beleggers" die dergelijk overheidspapier onderschrijven: verzekeringsmaatschappijen, pensioenfondsen, bepaalde gemeenschappelijke beleggingsfondsen,.... Voor de meesten van ons is dat (ten onrechte) een "ver van mijn bed show". Hier moet men wel verder durven kijken: via de doorsijpeling wordt uiteindelijk die (verdoken)

waardevermindering bij die institutionele belegger wel doorgeschoven naar de finale belegger: de particuliere klant die een levensverzekering heeft genomen, de werknemer die is aangesloten bij het betrokken pensioenfonds. Dus zij betalen én dragen onrechtstreeks wel de kost van die bijkomende overheidsschuld. En zonder dat het die naam, laat staan de wettelijke kwalificatie, heeft, is hier wel degelijk sprake van een (verborgen) vermogensbelasting. En alsof dat nog niet pervers genoeg is, speelt ook hier weer het Mattheus-effect ten volle zijn rol: het zijn niet de grote vermogens die worden getroffen. Zij kennen wel de weg naar de beurs en/of de immobiliënmarkt om meer "waardevast" te beleggen), het zijn vooral de kleine, gewone beleggers die worden getroffen.

Sluiks

Dus, akkoord om de gevolgen van de pandemie (gedeeltelijk) te compenseren via een ondersteunend overheidsoptreden, maar de financiering van die acties mag wel meer gedragen worden door de "sterkste schouder" (via een duidelijke, wettelijk vastgelegde regeling en niet via een verdoken, sluikse "onteigening" van de gewone, kleine spaarder). ■